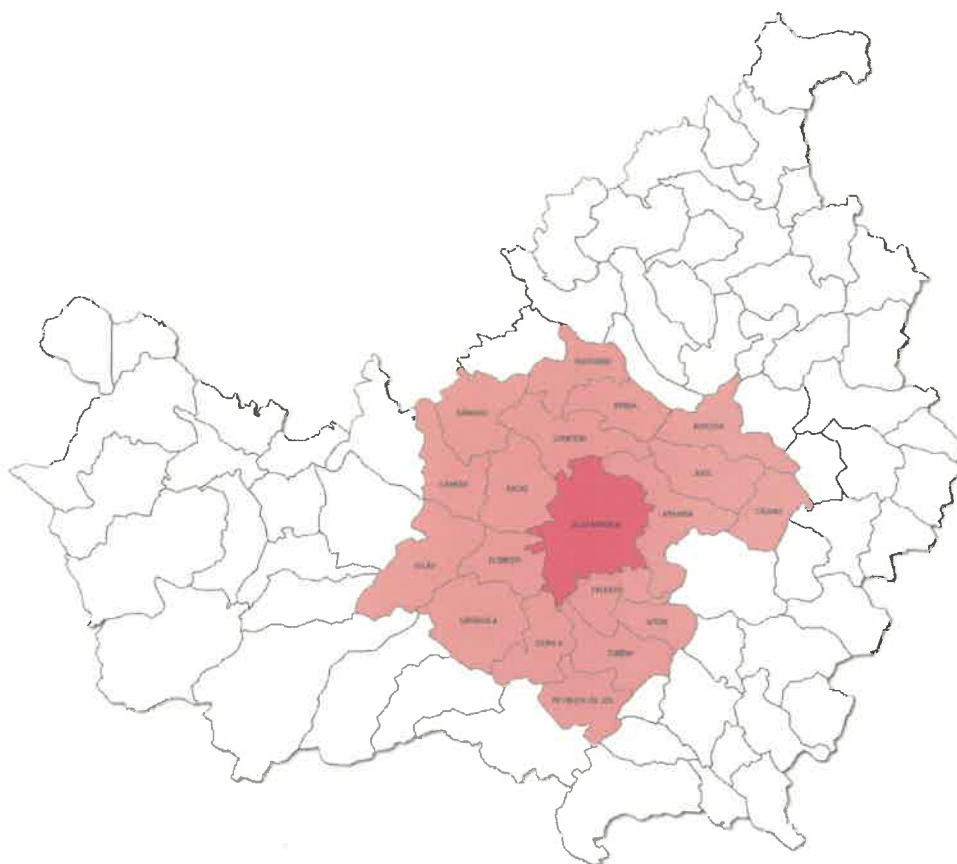

Raport anual de activitate 2025

ASOCIATIA DE DEZVOLTARE INTERCOMUNITARA

ZIMIC

ZONA METROPOLITANA CLUJ

Cuprins

Rezumat Eexecutiv	3
1. CONTINUAREA PROIECTELOR MULTIANUALE AFLATE ÎN DERULARE.....	6
2. REALIZAREA STRATEGIEI ȘI A PLANULUI DE ACȚIUNE PENTRU INELUL ȘI REȚEAUA VERDE-ALBASTRE METROPOLITANE.....	19
3. COOPERARE INTERNAȚIONALĂ ȘI SCHIMBURI DE CUNOȘTINȚE	20
4. COORDONAREA PARTENERIATULUI LOCAL PENTRU IMPLEMENTAREA CAMPANIEI GLOBALE „16 ZILE DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI DOMESTICE”	25
5. ZMC - ENTITATE AFILIATĂ CENTRULUI EUROPE DIRECT	26
6. PARTICIPAREA LA DEZBATERILE NAȚIONALE LEGATE DE DEZVOLTAREA CADRULUI DE GUVERNANȚĂ METROPOLITANĂ.....	26
7. DEPUNEREA DE CERERI DE FINANȚARE PENTRU NOI PROIECTE	27
8. ASIGURAREA ACTIVITĂȚILOR POSTIMPLEMENTARE ȘI POSTSUSTENABILITATE PENTRU PROIECTELE AFLATE ÎN ACEASTĂ FAZĂ.....	32

Rezumat Executiv

Anul 2025 a fost un an de consolidare a portofoliului de proiecte al ZMC și de diversificare a surselor de finanțare. Astfel, proiectele derulate pe parcursul anului au fost finanțate printr-un mix de fonduri publice locale, fonduri europene - contractate de la nivel național și comunitar - și finanțări externe private. Această evoluție o considerăm benefică și o punem pe seama procesului de construire a încrederii pe care l-am derulat în ultimii ani, precum și pe dezvoltarea competențelor echipei în domenii din ce în ce mai diverse.

În acest sens, menționăm câștigarea mai multor **proiecte prin programul Horizon Europe**, unul dintre cele mai prestigioase și competitive programe ale Uniunii Europene. Tot în 2025, ZMC a marcat o premieră, fiind **singurul oraș din România care ia parte la programul intercontinental** de schimb de experiențe și cunoștințe International Urban and Regional Cooperation (IURC) Asia-Australasia 2025-2027. IURC este finanțat de Comisia Europeană.

De asemenea, în 2025 ZMC a fost mandată de Primăria Cluj-Napoca să conducă procesul de elaborare participativă a unui **plan de acțiuni în vederea creării unui Inel și Rețea Verde-Albastre Metropolitane**. Tot în domeniul tranziției verzi și al mobilității urbane, organizația a implementat cu succes inițiative precum „Let’s Go Circular” pentru economia circulară, „Blueprint for Net-Zero” pentru neutralitatea climatică în cartiere și proiectul MECRA-Cluj, destinat evaluării riscurilor climatice locale

Incluziunea socială și desegregarea au rămas priorități ale ZMC, în special prin intervențiile destinate comunității vulnerabile din Pata-Rât. Proiectul PAS SUS a oferit **management de caz și asistență integrată pentru 113 familii relocate** din zona marginală menționată, prevenind reexcluziunea socială și sprijinind menținerea stabilității locative. Acest mecanism este unul de pionierat la nivel național și unic prin efortul și concentrarea de resurse, materiale și umane, pe care le implică.

De asemenea, prin inițiativa Cluj4Home, au fost achiziționate și repartizate **apartamente pentru alte zece familii și persoane vârstnice vulnerabile**. Astfel, ZMC administrează în acest moment 123 de locuințe cu caracter social, în care locuiesc în jur de 550 de persoane.

În domeniul egalității de gen și al combaterii violenței domestice, Centrul Metropolitan pentru Egalitate de Gen și-a consolidat activitatea, sprijinind **230 de clienți pe parcursul anului, prin consiliere și reprezentare juridică**. Eforturile au fost completate de

proiectul FEMACT-Cities, care s-a materializat printr-un **plan de acțiune privind siguranța femeilor în transportul public**. În același domeniu, ZMC și-a asumat coordonarea pe plan local a campaniei globale „16 zile de activism împotriva violenței de gen”.

În plus, ZMC a devenit **prima asociație de dezvoltare intercomunitară afiliată oficial unui centru Europe Direct**, asumându-și rolul de furnizor de informații europene în cele 18 comune membre din aria sa.

Privind spre viitor, ZMC a fost deosebit de activă în depunerea de noi cereri de finanțare, precum FractalPED, COMMON-S și REVIVE, axate pe comunități de energie, regenerare și design urban participativ, inspirat de principiile Noului Bauhaus European.

În ansamblu, anul 2025 a întărit poziția ZMC ca centru de expertiză în dezvoltarea urbană și incluziunea socială și ca parte importantă a ecosistemului administrativ clujean. Subliniem, în acest sens, faptul că eforturile conjugate derulate de ZMC, Primăria Cluj-Napoca și Direcția de Asistență Socială și Medicală Cluj-Napoca de a desegrega comunitatea de la Pata-Rât au fost recunoscute în 2025 la nivelul Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI), în cel mai recent raport de monitorizare al său¹, dat publicității în 30 octombrie 2025, din care cităm:

„În timpul vizitei sale în România (...), delegația ECRI a aflat despre activitățile desfășurate în cadrul proiectelor «Pata-Cluj» și «Pata 2.0», care au dus, printre altele, la relocarea a aproximativ 300 de persoane² din Pata-Rât în Cluj-Napoca și în împrejurimi, în zone locuite de populația majoritară. De asemenea, a putut vedea impactul lor pozitiv in situ, vizitând unul dintre proiectele de relocare din Apahida.”

¹ Raportul ECRI privind România. Al șaselea ciclu de monitorizare, pp. 23-24, disponibil online la adresa <https://rm.coe.int/sixth-report-on-romania-translation-in-romanian-/4880291ae7>

² În acest moment, sunt aproximativ 550 de persoane în această situație. Datele cuprinse în raportul ECRI erau cele anterioare finalizării proiectului Pata 2.0.

În mod curent, ZMC a continuat proiectele multianuale aflate în implementare, a depus cereri de finanțare și a contractat proiecte noi. De asemenea, a asigurat activitățile de postimplementare și de postsustenabilitate pentru proiectele ajunse în această fază. Tot ca activitate curentă, a susținut administrațiile din zona metropolitană în vederea pregătirii proiectelor de dezvoltare cuprinse în strategiile aprobate și a participat la dezbaterile naționale legate de dezvoltarea cadrului de guvernanță metropolitan

În continuare, enumerăm **celelalte linii de acțiune** ale organizației în 2025:

1. Optimizarea mecanismelor de monitorizare și implementare a unui pachet complex de servicii psiho-sociale de suport, pentru asigurarea continuității locuirii pentru 123 de familii provenind din comunitatea Pata-Rât.
2. Leadershipul procesului participativ pentru o rețea metropolitană de spații verzi (Inelul și Rețeaua Verzi Metropolitane).
3. Participarea activă la dezbaterile legislative și de politici publice în domeniul locuirii și al drepturilor copilului.
4. Asigurarea serviciilor de susținere pentru victimele violenței de gen de pe raza ZMC, precum și dezvoltarea de politici publice locale în domeniul egalității de gen.
5. Revitalizarea și coordonarea parteneriatului local pentru implementarea campaniei globale „16 zile de luptă împotriva violenței domestice”, desfășurată sub egida ONU.
6. Dezvoltarea unui parteneriat strategic cu centrul Europe Direct
7. Activități interne și externe de reprezentare instituțională

Toate aceste activități, precum și cele curente, sunt descrise în continuare, chiar dacă nu fiecare va fi dezvoltată într-un capitol de sine stătător (exemple: activitatea 3 este subsumată primului proiect descris în capitolul 1; activitatea 6 face parte din susținabilitatea proiectului Comunitatea VeDe, descrisă în capitolul 3 etc.).

1. CONTINUAREA PROIECTELOR MULTIANUALE AFLATE ÎN DERULARE

Pe parcursul anului 2025, ZMC a avut 16 proiecte în implementare, cu un total de 3,8 milioane de euro, conform tabelului de mai jos:

Nume proiect	Buget total (euro)	Sursa de finanțare
Pachet de măsuri de asistență socială pentru SUStenabilitatea proiectelor de desegregare din Pata Rât (PAS SUS)	611.000	Bugetul local al municipiului Cluj-Napoca
Blueprint for NetZero Apartment Block Neighbourhoods	60.500	Horizon 2020
Let's Go Circular	73.000	Interreg - URBACT IV
FEMACT - Cities	78.000	Interreg - URBACT IV
Cluj4Home	1.000.000	Bugetul local al municipiului Cluj-Napoca
MECRA-Cluj	148.250	Horizon Europe
CONSOLIDATE	69.000	Asylum, Migration and Integration Fund
SIMSS Metropolitan - Sistem Integrat de Management al Spațiilor Sociale Metropolitan	73.000	PNRR
KYDS - Knowledge-Based Youth Development Strategy	884.000	Fondation Botnar
Next Ride	237.000	Interreg
CORESPACES-COdesign urban REalm & dynamic Spaces management for cognitive & socially connected cities	228.000	Horizon Europe
Smart Mobility on Demand	67.000	Interreg - URBACT IV
DinamyCity	139.000	Horizon Europe
Underpin	12.000	Horizon Europe
Netco 2.0	18.000	CERV
OurCluj Beta	92.000	Fondation Botnar

Notă: Bugetele proiectelor sunt cele totale, stipulate în contractul de finanțare, nu doar cele aferente anului 2025

„Pachet de măsuri de asistență socială pentru SUStenabilitatea proiectelor de desegregare din Pata Rât (PAS SUS)”

Proiectul a avut ca obiectiv consolidarea sustenabilității procesului de desegregare socio-teritorială și prevenirea re-excluziunii sociale a familiilor relocate din Pata Rât în Zona Metropolitană Cluj. Intervenția a fost structurată pe un model integrat de management de caz,

bazat pe evaluare multidimensională continuă și diferențierea intensității sprijinului în funcție de complexitatea vulnerabilităților identificate. În total, 113 familii, însumând peste 500 de persoane, au beneficiat de servicii de management de caz în regim intensiv, standard sau monitorizare, în concordanță cu nivelul de risc socio-economic și locativ. Intervențiile au inclus elaborarea și actualizarea planurilor individualizate de intervenție, consiliere psiho-socială, acompaniere administrativă, consiliere bugetară, facilitarea accesului la prestații sociale și servicii publice, precum și facilitarea comunitară și coordonarea interinstituțională. Pentru menținerea condițiilor adecvate de locuire au fost realizate 287 de intervenții tehnice la nivelul instalațiilor și al elementelor funcționale ale apartamentelor. Managementul de caz a integrat măsuri sistematice de prevenire a acumulării de restanțe, sprijin pentru eșalonarea plăților și intervenții financiare punctuale pentru situații de vulnerabilitate severă, contribuind la menținerea stabilității locative și la reducerea riscului de pierdere a locuinței.

În domeniul prevenirii și combaterii violenței de gen, proiectul a furnizat servicii specializate pentru 15 victime ale violenței domestice, într-o abordare centrată pe victimă și informată de traumă. Intervențiile au inclus evaluarea riscului, elaborarea planurilor individualizate de siguranță, consiliere psiho-socială, consiliere juridică și reprezentare în instanță, precum și facilitarea accesului la instituțiile competente. În situațiile cu risc crescut, intervenția a integrat utilizarea apartamentului de necesitate ca măsură de protecție imediată, oferind un spațiu locativ temporar sigur pentru victime și copiii acestora, în vederea întreruperii expunerii la agresor și stabilizării situației. Apartamentul de necesitate a funcționat ca instrument operațional esențial în gestionarea urgențelor, fiind corelat cu suport psiho-social și juridic, precum și cu planificarea etapelor ulterioare de reintegrare sau relocare. Componenta de prevenție a inclus informarea a 50 de fete și femei privind formele violenței de gen, mecanismele de control coercitiv și serviciile disponibile, precum și organizarea a 6 întâlniri de tip „Cafeneaua Femeilor”, cu o medie de 8 participante per întâlnire, orientate spre conștientizare, empowerment și consolidarea rețelelor informale de sprijin.

Dimensiunea de dezvoltare instituțională a vizat asigurarea calității și coerenței intervenției prin organizarea a 16 sesiuni de supervizare și 16 sesiuni de intervizare pentru cei 13 specialiști implicați, facilitând analiza cazurilor complexe, clarificarea deciziilor profesionale și prevenirea epuizării ocupaționale. În paralel, 7 studenți practicanți au fost integrați în activitățile proiectului, contribuind la consolidarea capacității operaționale și la formarea profesională în domeniul intervenției sociale integrate. Totodată, a fost actualizată metodologia replicabilă de relocare și incluziune socială prin corelarea explicită dintre

evaluarea inițială a vulnerabilităților și tipologia de suport post-mutare, consolidând fundamentarea tehnică și transferabilitatea modelului.

Componenta educațională și de management de caz a familiilor din comunitatea Rampă a reprezentat pilonul central al intervenției socio-educăționale destinate copiilor din cea mai vulnerabilă comunitate din Pata Rât. Strategia operațională s-a axat pe prevenirea abandonului școlar, proces fundamentat pe o prezență constantă în teren prin vizite comunitare sistematice. Această monitorizare directă a dinamicii sociale a permis identificarea timpurie a nevoilor și intervenția promptă în cazul situațiilor de urgență, asigurând totodată medierea între părinți și instituții cheie precum DASM Cluj-Napoca, Școala Gimnazială „Traian Dârjan”, Colegiul Tehnic „Raluca Ripan”, DGASPC Cluj sau Direcția de Evidență a Persoanelor. În acest context, s-a oferit suport specializat pentru obținerea documentelor administrative și pregătirea zilnică a minorilor în vederea participării la cursuri.

Serviciile au fost distribuite pe paliere specifice de intervenție: programul before-school a deservit 45 de copii din 13 familii cu vulnerabilitate extremă, în timp ce componenta de educație nonformală a integrat 28 de copii din comunitatea de pe Rampă. De asemenea, programul axat pe deprinderi de viață independentă a cuprins 59 de adolescenți, provenind atât din comunitățile locale, cât și din familiile relocate.

Pentru a asigura continuitatea procesului de responsabilizare și pe perioada vacanței școlare, au fost organizate două tabere de vară dedicate celor 45 de copii incluși în managementul de caz. Aceste activități au vizat consolidarea competențelor sociale și menținerea beneficiarilor conectați la un mediu educativ structurat. Întregul demers a urmărit stabilitatea parcursului educațional, adaptându-se continuu la realitățile socio-economice pentru a asigura continuitatea școlarizării beneficiarilor.

Consolidate

Pe parcursul anului 2025, în cadrul proiectului **CONSOLIDATE**, au fost organizate două vizite de studiu în Nantes (Franța) și Gent (Belgia), urmate de organizarea unui eveniment similar la Cluj-Napoca, găzduit de ADI ZMC în luna iunie. Un element central al acestor vizite l-a constituit analiza mecanismului de coordonare a furnizării serviciilor pentru migranți, cunoscut sub denumirea de „abordare One-stop-shop”.

Abordarea One-stop-shop este tot mai frecvent adoptată de orașe ca fundament al strategiilor lor de integrare a migranților. În acest context, Zona Metropolitană Cluj și-a propus să analizeze în ce măsură există un angajament real și o coordonare eficientă între părțile

interesate, autoritățile regionale și naționale, organizațiile societății civile și migranți– pentru a răspunde adecvat nevoilor acestora.

Analiza a urmărit să clarifice dacă actorii relevanți colaborează pentru a furniza servicii integrate și eficiente sau dacă, dimpotrivă, inițiativele și activitățile sunt implementate fragmentat, cu un nivel redus de cooperare și coordonare între cei implicați în proces. A rezultat o evaluare clară a modului în care mecanismele existente de colaborare contribuie la alinierea eforturilor de integrare și la evitarea suprapunerilor sau lacunelor în furnizarea serviciilor.

Vizita a analizat, de asemenea, oportunitățile de îmbunătățire a mecanismelor existente, în special în ceea ce privește eficiența lor în conectarea actorilor implicați și prevenirea duplicării sau fragmentării intervențiilor. Acest demers a inclus colectarea de feedback din partea părților interesate cu privire la experiența lor de lucru în cadrul structurilor de coordonare existente, precum și identificarea modalităților de optimizare a acestora pentru a sprijini mai eficient integrarea migranților în Cluj-Napoca.

De asemenea, specialiști din cadrul ADI ZMC au elaborat un plan de acțiune pentru implementarea mai multor recomandări formulate în urma vizitei. Procesul va beneficia de sprijin financiar din partea proiectului și de colaborarea cu orașele partenere. Proiectul CONSOLIDATE se va derula până la data de 28 februarie 2027.

KYDS

În anul 2025, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Cluj a demarat implementarea proiectului **Knowledge-based Youth Development Strategy (KYDS)**, finanțat de Fondation Botnar, în parteneriat cu UNICEF, Universitatea Babeș-Bolyai și Fundația AltArt, având ca obiectiv îmbunătățirea bunăstării copiilor și adolescenților (10–18 ani) din Zona Metropolitană Cluj. Activitățile desfășurate în acest an au vizat cartografierea situației drepturilor copilului la nivel metropolitan, a serviciilor și proiectelor dedicate, precum și a lacunelor existente în furnizarea acestora ca fundament al procesului de selecție al localităților ce vor fi implicate în proiect. Astfel, au fost elaborate fișele de analiză pentru localitățile din Zona Metropolitană Cluj, pe baza cărora a fost realizată această selecție.

În paralel, a fost demarată colectarea de date pentru componenta de cercetare privind situația drepturilor copiilor în Zona Metropolitană Cluj, utilizând o abordare participativă. În comunitatea Pata Rât a început pilotarea intervenției, prin implicarea directă a copiilor și a actorilor locali, testând metodele și instrumentele care vor fundamenta extinderea intervenției

în etapele următoare ale proiectului. Aceste etape au avut rolul de a testa și rafina modelul de intervenție care va fi extins ulterior în alte localități.

OurCluj BETA

În anul 2025, ADIZMC a inițiat proiectul **OurCluj BETA**, finanțat de Fondation Botnar, ca o continuare a demersurilor dezvoltate anterior prin proiectul OurCluj, dedicate implicării tinerilor în procesele decizionale locale. Proiectul este implementat printr-un consorțiu format din 8 organizații: ADI ZMC, Universitatea Babeș-Bolyai, PONT Group, Federația Tinerilor din Cluj, Institutul Inim, Wello, C-EDU și Centrul Cultural Clujean. Implementarea propriu-zisă a proiectului a început în luna octombrie 2025 iar activitățile desfășurate în acest an au inclus constituirea consorțiului, organizarea întâlnirii de kick-off, clarificarea cadrului de guvernare și pregătirea documentelor operaționale (acord de parteneriat, roluri și responsabilități, mecanisme financiare). Aceste etape au creat baza necesară pentru testarea, în perioada următoare, a unor mecanisme participative și de co-creare cu tinerii din Cluj-Napoca.

Cluj4Home

În anul 2025, respectiv în perioada septembrie-decembrie, s-au derulat activitățile proiectului **Cluj4Home**, proiect în cadrul căruia au fost achiziționate 10 apartamente. Membrii echipei ADI ZMC au derulat următoarele de activități în cele trei luni de implementare: informare comunitară, consilierea familiilor pentru pregătirea dosarelor spre depunere, preluarea dosarelor, servicii de call center, evaluarea familiilor, centralizarea datelor, realizarea clasamentului în funcție de punctajul fiecărei persoane/familii, diseminarea în comunitate a rezultatelor și a listei persoanelor/familiilor poziționate pe primele 5 locuri (5 pentru persoane vârstnice și 5 pentru familii, în total pentru 10 unități de locuire), preluare și soluționare contestații, diseminare listă finală. După ce s-au soluționat contestațiile și s-a afișat lista finală s-a realizat matchingul pentru fiecare apartament, respectiv au fost semnate contractele de închiriere și s-au predat 6 dintre cele 10 apartamente, restul de 4 urmând a fi predate la începutul anului 2026.

Au fost înregistrate 141 de dosare pentru accesarea unei locuințe sociale. Procesul de selecție a inclus o evaluare calitativă și cantitativă complexă, desfășurată prin vizite pe teren și

aplicarea instrumentelor standardizate de evaluare, în urma căreia au fost stabilite dosarele eligibile. La finalul proiectului Cluj4Home, 10 familii – dintre care 5 persoane vârstnice și 5 familii – însumând 32 de persoane, beneficiază de o locuință. Numărul ridicat de dosare depuse evidențiază faptul că persistă o nevoie semnificativă de sprijin pentru facilitarea relocării persoanelor care trăiesc în locuințe informale din Pata Rât. Totodată, acest interes crescut reflectă impactul intervenției pe termen lung în aceste comunități, care a contribuit la împuternicirea familiilor.

FEMACT-Cities

În anul 2025, proiectul **FEMACT-Cities**, finanțat prin Programul URBACT IV, a intrat în etapa de consolidare, testare și validare a Planului de Acțiune Integrat (IAP) la nivelul Zonei Metropolitane Cluj, cu accent pe promovarea egalității de gen și creșterea siguranței femeilor în spațiul public și în transportul metropolitan. Activitățile au vizat atât dimensiunea transnațională a rețelei, cât și implementarea locală a măsurilor asumate, printr-un cadru de guvernare participativă dezvoltat în cadrul Grupului Local URBACT (ULG).

La nivel european, echipa Zonei Metropolitane Cluj a participat în ianuarie 2025 la cea de-a șasea Întâlnire Transnațională organizată la Torino, unde au fost realizate sesiuni de peer review pentru Planurile de Acțiune Integrate, vizite de studiu la structuri comunitare și centre dedicate femeilor, precum și un workshop tematic privind managementul schimbării și integrarea perspectivei de gen în politicile urbane. Aceste activități au contribuit la rafinarea logicii de intervenție și la integrarea unor mecanisme mai clare de coordonare instituțională. În mai 2025, la cea de-a 8-a Întâlnire Transnațională desfășurată la Postojna, Slovenia, accentul a fost pus pe formularea acțiunilor SMART, consolidarea strategiilor de comunicare și pregătirea etapelor de implementare a IAP la nivel local. În acest context, reprezentanții Clujului au prezentat progresul ULG, direcțiile prioritare asumate și modul de structurare a intervențiilor privind siguranța femeilor în mobilitatea urbană.

La nivel local, anul 2025 a fost marcat de definitivarea și operaționalizarea Planului de Acțiune Integrat „Enhancing Women’s Safety in Metropolitan Public Transport – Women’s Safety in Urban Mobility: An Integrated Action Plan for Cluj Metropolitan Area”. Documentul stabilește un cadru strategic coerent pentru creșterea siguranței femeilor în transportul public și în spațiul metropolitan, fundamentat pe analiza contextului socio-demografic, a datelor privind violența de gen și a percepției siguranței în rândul utilizatoarelor transportului public. Printre acțiunile prioritare asumate se numără: implementarea unei campanii metropolitane de

prevenire în rețeaua de transport public, dezvoltarea unui mecanism unitar de referire a cazurilor de hărțuire și violență, precum și organizarea de sesiuni de formare dedicate intervenției în situații de hărțuire.

Un element central al activităților din 2025 l-a reprezentat componenta de formare profesională. În acord cu prevederile IAP, au fost dezvoltate și pregătite programe de tip bystander intervention training, adresate poliției, studenților și altor actori comunitari relevanți. Aceste traininguri au vizat recunoașterea situațiilor de hărțuire în transportul public, intervenția sigură și proporțională, sprijinirea victimelor și clarificarea responsabilităților instituționale. Abordarea formativă a fost una aplicată și centrată pe scenarii concrete din mobilitatea urbană, contribuind la creșterea capacității de reacție și la reducerea toleranței față de comportamentele abuzive.

În luna iunie, două persoane din cadrul echipei ADIZMC s-au deplasat la Atena pentru a participa la „FemCities Conference 2025 Athens”, ocazie cu care au realizat un schimb de experiență pe teme legate de violența domestică. În cadrul acestei conferințe cele două persoane au participat la lucrări cum ar fi: prezentarea raportului GREVIO, Violența cibernetică, o nouă formă de violență de gen, de asemenea s-a realizat networking pentru proiecte viitoare.

Anul 2025 s-a încheiat cu organizarea la Cluj-Napoca a celei de-a 10-a Întâlniri Transnaționale FEMACT-Cities, dedicată prezentării finale a Planurilor de Acțiune Integrate și produsului final al rețelei. Agenda a inclus prezentări privind serviciile metropolitane pentru victimele violenței de gen, integrarea politicilor de egalitate de gen în mediul universitar și activități tematice corelate cu Campania celor 16 zile de activism împotriva violenței de gen. În ansamblu, activitățile derulate în 2025 – de la elaborare strategică și peer review transnațional, la formare profesională și consolidare instituțională – au contribuit la operaționalizarea unui cadru metropolitan coerent pentru promovarea siguranței femeilor și integrarea perspectivei de gen în politicile urbane.

Let's Go Circular!

Acest proiect URBACT a avut ca scop central sprijinirea tranziției durabile, juste și productive către o economie circulară funcțională la nivel urban. În cadrul acestei inițiative, ADI Zona Metropolitană Cluj a avut rolul de partener alături de alte nouă orașe europene și a urmărit elaborarea și finalizarea Planului de Acțiune Integrat pentru Economia Circulară la nivel metropolitan, printr-un proces participativ care a implicat administrații locale, mediul academic, mediul de afaceri, organizații neguvernamentale și cetățeni.

Dacă anul 2024 a fost dedicat fundamentării conceptuale și definirii direcțiilor strategice, anul 2025 a reprezentat o etapă avansată, concentrată pe detalierea, validarea și finalizarea Planului de Acțiune Integrat, precum și pe testarea unor acțiuni pilot menite să verifice fezabilitatea și gradul de acceptare al măsurilor propuse.

La nivel local, anul 2025 a inclus organizarea a cinci întâlniri ale Grupului Local URBACT, în cadrul cărora a fost parcurs procesul complet de detaliere, planificare operațională, validare și finalizare a Planului de Acțiune Integrat și implementarea a trei acțiuni de testare (Testing Actions), prin care au fost pilotate, la scară redusă, intervențiile propuse în cadrul Planului de Acțiune Integrat, în vederea evaluării fezabilității și impactului acestora.

Organizarea Caravanei Metropolitane pentru Economie Circulară, desfășurată sub forma unei serii de trei evenimente în comuna Apahida, Gilău și Baci, evenimentul a inclus sesiuni de instruire și ateliere tematice adresate administrației publice și cetățenilor, având ca scop creșterea gradului de conștientizare privind principiile economiei circulare.

Introducerea temporară a unui meniu vegetarian în meniul Cantinei Primăriei Cluj-Napoca (Memo10), în iulie 2025, a fost o măsură de promovare a unui consum alimentar sustenabil și cu impact redus asupra mediului.

A treia acțiune de testare a constat în realizarea și lansarea unui material video de informare și conștientizare privind colectarea separată corectă a deșeurilor. Clipul a fost distribuit prin canalele de comunicare online și a generat, până la începutul anului 2026, peste 38.000 de vizualizări, contribuind la creșterea gradului de informare a populației cu privire la practicile de gestionare responsabilă a deșeurilor.

Blueprint for Net-Zero Apartment-block Neighborhoods

Finanțat prin programul Horizon 2020, acest proiect a urmărit testarea și replicarea unor soluții inovatoare pentru atingerea neutralității climatice în cartierele de blocuri, printr-o abordare integrată care a implicat administrația publică, mediul academic, sectorul privat și comunitatea locală.

În anul 2025, Zona Metropolitană Cluj a intrat într-o etapă operațională a proiectului, concentrată pe extinderea intervențiilor din nucleul urban către zona periurbană și pe consolidarea unei mentalități „zero carbon” la nivel metropolitan.

În perioada decembrie 2024 – martie 2025, Zona Metropolitană Cluj a organizat o serie de patru evenimente sub denumirea „Caravana pentru Neutralitate Climatică”, desfășurate în comunele Florești, Apahida, Gilău și Baci. Alegerea acestor localități a fost determinată de

prezența unor cartiere extinse de blocuri și de dinamica accelerată de dezvoltare rezidențială, care le-au transformat în teritorii relevante pentru intervențiile orientate către neutralitate climatică. Scopul caravelor a fost creșterea gradului de conștientizare privind tranziția către spații urbane reziliente și neutre climatic, transferul de cunoștințe și implicarea activă a cetățenilor și a administrațiilor locale în procesul de transformare.

Evenimentele au combinat sesiuni de instruire și ateliere dedicate cetățenilor cu dezbateri și sesiuni de consolidare a capacității administrative pentru reprezentanții primăriilor. În organizarea și desfășurarea acestora au fost implicați membri ai echipei de proiect și parteneri relevanți din mediul academic și profesional, printre care cadre didactice de la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca și de la Facultatea de Geografie a Universității Babeș-Bolyai, experți din cadrul Transilvania Energy Cluster, Transilvania IT Cluster și ai Institutului de Economie Circulară „Ernest Lupan”, precum și consultanți de mediu și organizații neguvernamentale.

În total, cele patru caravane au implicat peste 200 de participanți din administrația publică, mediul academic, societatea civilă și comunitatea locală. Evenimentele au asigurat transferul de cunoștințe din nucleul urban către zona periurbană și au creat un cadru favorabil colaborării între actori diverși.

MECRA-Cluj (CLIMAAX)

În anul 2025, proiectul **MECRA-Cluj**, finanțat prin programul **Horizon Europe (CLIMAAX)**, a înregistrat progrese semnificative în evaluarea riscurilor climatice din Zona Metropolitană Cluj. Activitatea a fost coordonată de echipa ZMC, beneficiind de expertiza tehnică a Universității Babeș-Bolyai și a Austrian Institute of Technology prin întâlniri lunare de monitorizare.

Prima etapă majoră s-a încheiat la 31 martie 2025, odată cu depunerea oficială a primului livrabil. Această fază a utilizat toolbox-ul CLIMAAX pentru a analiza impactul valurilor de căldură și al inundațiilor. Analiza a identificat riscuri ridicate pentru persoanele vulnerabile (vârstnici) din cartiere dens urbanizate precum Mărăști și daune economice estimate la 481 milioane € în cazul inundațiilor cu o perioadă de revenire de 10 ani.

Consultarea strategică a fost consolidată prin întâlnirea cu stakeholderii din 19 martie 2025. Participanți de la ISU Cluj, Meteo România, Compania de Apă Someș și alții, au confirmat prioritizarea pericolelor analizate și importanța cooperării inter-instituționale pentru reziliența regiunii.

Până la data de 31 decembrie 2025, realizarea celui de-al doilea livrabil (evaluarea aprofundată a riscurilor) a atins un nivel de 80%. Acest progres a inclus integrarea datelor locale de înaltă rezoluție și finisarea fluxurilor de lucru pentru modelarea scenariilor climatice viitoare.

NEXT RIDE

„Improve mobility across Europe by planning for the integration of CCAM into future public transport policy” este finanțat prin programul Interreg Europe. Parteneriatul este coordonat de operatorul belgian de transport De Lijn din Leuven. Obiectivul principal este facilitarea schimbului de experiență între regiunile europene pentru a integra CCAM în politicile de transport public, reducând astfel dependența de mașinile private.

În cursul anului 2025, activitățile proiectului s-au concentrat pe etapa de analiză a situației actuale („State of Play”) și pe exercițiul de reflecție privind CCAM. În această perioadă, Zona Metropolitană Cluj a lucrat la analizarea mediului legal și administrativ național pentru a înțelege cum influențează legislația actuală fezabilitatea testării vehiculelor autonome. Evaluările realizate au arătat că actorii locali se află într-un stadiu incipient de pregătire, identificând nevoia de standarde tehnice și proceduri de aprobare clare pentru a trece de la planificarea conceptuală la implementarea practică.

Tot în 2025, componenta de învățare interregională a inclus participarea la întâlniri strategice, precum reuniunea de lansare (kick-off) din Mechelen, unde s-au discutat modele de guvernare, aspecte legate de răspunderea juridică și gestionarea datelor. La nivel local, au fost organizate întâlniri cu stakeholderi cheie, inclusiv reprezentanți ai Parlamentului și experți din centre de cercetare în mobilitate electrică, pentru a analiza inițiativele legislative naționale privind testarea vehiculelor automatizate.

UNDERPIN

Proiectul vizează dezvoltarea și validarea unui cadru metodologic inovator pentru monitorizarea, evaluarea și învățarea (MEL) în contextul provocărilor climatice. Proiectul urmărește să mobilizeze inovația și creativitatea pentru a proteja mediul, creând instrumente și modele de lucru care să genereze beneficii durabile pentru comunitățile europene prin intermediul unei abordări bazate pe date și colaborare multisectorială.

Activitățile specifice coordonate de ZMC includ furnizarea de seturi de date consolidate, participarea la ateliere de co-design și testarea unei platforme digitale pentru monitorizarea impactului climatic.

Proiectul este finanțat prin programul **Horizon Europe**. ZMC participă în calitate de furnizor de servicii specializate în cadrul acordului cu IIED Europe.

CORESpaces

Proiectul este finanțat prin programul Horizon Europe, în cadrul apelului HORIZON-MISS-2024-CIT-01-01 fiind o acțiune de tip Innovation Action. Proiectul pilot desfășurat în Cluj-Napoca în cadrul inițiativei CORESpaces, sub titulatura „Spaces for Changes Cluj” vizează patru direcții strategice: implementarea unui sistem inteligent de gestionare a parcărilor (curbside management) pentru reducerea cu până la 30% a parcărilor ilegale, revitalizarea „centurii albastre” a râului Someș prin crearea a peste 10 km de rute noi pentru mobilitate activă, gestionarea dinamică a benzilor pe coridoarele de tranzit est-vest și testarea unor scenarii energetice integrate. Prin utilizarea datelor în timp real, orașul urmărește să elibereze spațiul urban în favoarea cetățenilor, să îmbunătățească calitatea aerului și să optimizeze interacțiunea dintre consumul de energie al clădirilor și infrastructura de încărcare a vehiculelor electrice.

Succesul acestui demers este asigurat de un consorțiu local multidisciplinar, Zona Metropolitană Cluj joacă rolul de coordonator al pilotului (Follower Living Lab). Echipa de parteneri include Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, care oferă expertiză în managementul traficului și transportul electric, Transilvania IT Cluster, responsabilă de dezvoltarea componentelor de Digital Twin și Opsis Research SRL, care contribuie cu soluții avansate pentru managementul parcărilor. Proiectul pune un accent major pe procesele de co-design, planificând implicarea a peste 200 de cetățeni și 40 de organizații locale în definirea noilor măsuri de mobilitate și regenerare urbană, asigurând astfel o bază solidă pentru replicarea acestor soluții la nivel metropolitan.

DynamiCity

Proiectul este finanțat prin programul HORIZON-MISS-2025-06-CIT-CANCER-01 și își propune să sprijine promovarea mersului pe jos și a ciclismului ca instrumente pentru îmbunătățirea sănătății publice, reducerea emisiilor și integrarea mobilității active și a micromobilității prin infrastructuri și tehnologii inteligente. Proiectul a fost aprobat pentru finanțare în cursul anului 2025, urmând ca implementarea să înceapă în iunie 2026.

Inițiativa urmărește să contribuie la atingerea obiectivelor locale de neutralitate climatică prin dezvoltarea unui model integrat care corelează mobilitatea activă cu infrastructura verde și prevenția în sănătate. Scopul proiectului este stimularea tranziției către moduri de deplasare sustenabile, în concordanță cu Planul de Mobilitate Urbană Durabilă 2021–2030, prin extinderea infrastructurii dedicate mersului pe jos și ciclismului, integrarea soluțiilor de micromobilitate și conectarea acestora la sisteme inteligente de transport.

Un element distinctiv îl constituie integrarea dimensiunii de sănătate publică, în special a prevenției oncologice, în colaborare cu Institutul Oncologic „Prof. Dr. Ion Chiricuță”. Proiectul urmărește corelarea politicilor de mobilitate activă cu promovarea unui stil de viață sănătos și creșterea gradului de conștientizare privind beneficiile activității fizice.

Activitățile vor include aplicarea principiilor de urbanism tactic pentru dezvoltarea unor trasee optimizate ambiental, inspirate de modelele „Cool Routes” și „Green Paths”, utilizând date privind acoperirea vegetală, temperatura și calitatea aerului. De asemenea, sunt prevăzute intervenții punctuale de infrastructură verde și implicarea grupurilor vulnerabile, inclusiv a supraviețuitorilor de cancer, în testarea soluțiilor dezvoltate.

Prin crearea a minimum trei rute dedicate și integrarea acestora în platformele de mobilitate și sistemele C-ITS, proiectul urmărește consolidarea unei rețele coerente de mobilitate activă la nivel metropolitan, cu impact pozitiv asupra reducerii emisiilor și îmbunătățirii stării de sănătate a populației.

Smart Mobility On Demand

Proiectul a fost aprobat și a început în noiembrie 2025, cu principalele activități prevăzute pentru perioada 2026–2028. Scopul proiectului este de a adapta un model portughez de transport la cerere pentru persoane vulnerabile. În 2025, activitățile au vizat pregătirea

tehnică a transferului modelului de transport la cerere la nivel metropolitan. A fost realizată o analiză a mobilității în zona Clujului, identificându-se comunități rurale și periurbane cu acces redus la transport public, cu un potențial de intervenție estimat la peste 38.000 de locuitori. Au fost definite grupuri prioritare: femei cu responsabilități de îngrijire (inclusiv supraviețuitoare ale violenței domestice), persoane vârstnice și persoane cu mobilitate redusă.

SIMSS

În anul 2025, proiectul SIMSS Metropolitan – Sistem Integrat de Management al Spațiilor Sociale Metropolitan a înregistrat progrese esențiale în direcția digitalizării proceselor de gestionare a spațiilor sociale aflate în administrarea ZMC. Modernizarea infrastructurii IT&C prin achiziția echipamentelor prevăzute în proiect, demararea auditului tehnic IT și începutul dezvoltării platformei digitale au stat la baza dezvoltării unei aplicații software integrate de management tehnic, administrativ și social. În paralel, o componentă importantă a progresului în 2025 a vizat pregătirea cadrului pentru creșterea alfabetizării digitale și accesibilizarea serviciilor destinate beneficiarilor vulnerabili. Platforma SIMSS este construită astfel încât să permită stocarea, organizarea și gestionarea datelor referitoare la spațiile sociale, contribuind direct la îmbunătățirea competenței organizației în administrarea informațiilor digitale. Beneficiarii vor putea interacționa mai ușor cu echipa multidisciplinară, fiind încurajați să transmită cereri și solicitări într-un mod clar și structurat, într-un spațiu digital securizat și adaptat nevoilor lor. În 2025 a fost realizată formarea celor 21 de membri ai echipei ZMC (16 angajați și 5 voluntari), astfel încât dezvoltarea competențelor digitale să contribuie la o gestionare mai promptă și mai eficientă a cazurilor. La finalul anului 2025, proiectul se află într-un stadiu avansat de implementare, cu infrastructura digitală modernizată, auditul IT în curs și platforma SIMSS Metropolitan în plin proces de dezvoltare, pregătind terenul pentru o „revoluție digitală” a administrării locuințelor din portofoliul ZMC și a gestionării relațiilor cu beneficiarii.

NETCO 2.0

Scopul proiectului NETCO 2.0 este de a consolida cadrul de politici publice pentru locuire colaborative în întreaga Europă, transformând practice schimburile de experiență

și învățarea reciprocă între orașe în instrumente și cadre de lucru transferabile care susțin accesibilitatea, incluziunea și sustenabilitatea. Proiectul NETCO 2.0 reunește o rețea diversă de 23 parteneri din diverse țări ale UE și non-UE fiind coordonat de Primăria Manresa (Spania). Această structură de parteneriat include orașe mari, regiuni și organizații de profil, formând un ecosistem colaborativ unic. ADI ZMC asumă un rol central în proiect, fiind în luna octombrie 2026 gazdă al unuia dintre cele patru schimburi de experiență, folosind astfel platforma Netco 2.0 pentru a disemina bunele practici și experiențele din domeniul locurii sociale.

2. REALIZAREA STRATEGIEI ȘI A PLANULUI DE ACȚIUNE PENTRU INELUL ȘI REȚEAUA VERDE-ALBASTRE METROPOLITANE

Procesul de planificare strategică pentru Inelul și Rețeaua Verde-Albastre Metropolitane (IRVAM) Cluj a fost fundamentat pe o inițiativă civică, asumată ulterior la nivel de viziune de către Primăria Municipiului Cluj-Napoca, ca un angajament de reconectare a comunității cu teritoriul și natura. Pentru operaționalizarea acestui demers, ZMC a fost desemnată coordonator, sub egida SIDU, asigurând managementul tehnic și interinstituțional al procesului.

Demersul este susținut de un model de guvernare multi-nivel, care a reunit într-un proces participativ extins:

- **Autorități locale:** municipiul Cluj-Napoca și UAT-urile din primul inel: Florești, Apahida, Băciu, Feleac, Ciurila, alături de Gilău și Jucu din inelul al doilea;
- **Instituții de reglementare:** Administrația Națională Apele Române/ Administrația Bazinală Someș-Tisa, Regia Națională a Pădurilor Romsilva/ Direcția Silvică Cluj, Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate/ Direcția Județeană de Mediu Cluj, Garda Forestieră Cluj, Direcția pentru Agricultură Județeană Cluj;
- **Mediul academic:** Expertiză multidisciplinară oferită de Universitatea Babeș-Bolyai, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca și Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, în domenii precum biodiversitatea, hidrologia și urbanismul;

- Societatea civilă și alți actori neguvernamentali: organizații profesionale (Ordinul Arhitecților din România, Asociația Peisagiștilor din România) și asociații civice (Clubul de Cicloturism Napoca, Societatea Organizată Sustenabil etc.), cetățeni activi.

Întâlnirile tehnice sistematice cu administrațiile locale din toate comunele vizate și cu stakeholderii au stat la baza procesului de planificare strategică, fundamentat pe o metodologie riguroasă, ce include analize GIS, cartări ale biodiversității și studii de peisaj.

Trecerea de la viziune la implementare este asigurată prin două mecanisme-cheie: planul de acțiune și inițiative de tipul „Quick Wins”.

Implementarea IRVAM înseamnă aer mai curat, mai puține insule de căldură și acces la natură în 15 minute de mers de acasă. Prin delimitarea unei arii naturale de interes județean, protejăm biodiversitatea și punem frână extinderii urbane haotice, tratând natura ca pe o infrastructură critică, ce ne apără de inundații și alunecări de teren.

Strategia noastră rămâne un „document viu” și adaptiv, care crește odată cu comunitatea prin dezbateri publice riguroase. După aprobarea de către consiliile locale și cel județean, acest demers va deveni motorul unei dezvoltări echitabile, transformând Clujul metropolitan într-un model de reziliență și armonie între om și mediul înconjurător.

3. COOPERARE INTERNAȚIONALĂ ȘI SCHIMBURI DE CUNOȘTINȚE

În anul 2025, activitatea de reprezentare instituțională, participare la evenimente naționale și internaționale și implicare în delegații de lucru a constituit o dimensiune majoră a activității ADI Zona Metropolitană Cluj, contribuind la consolidarea poziționării organizației ca actor metropolitan relevant în diverse domenii.

Printre momentele importante ale anului, în acest domeniu, s-a numărat prezența ZMC cu un stand și un speaker pe scena principală la **URBACT City Festival Wrocław**, în luna aprilie. Prin intermediul acestui eveniment a fost prezentată la nivel comunitar amenajarea pădurii-parc Făget, care în 2024 a primit eticheta de bună practică, oferită de programul URBACT.

În luna iunie, proiectul Pata 2.0 a fost selectat pentru a fi prezentat la **Conferința de Închidere a Programului de Granturi SEE și Norvegiene** organizată de Ministerul

Investițiilor și Proiectelor Europene. Rezultatele proiectului au fost detaliate de managerul departamentului social al ZMC. Au fost indicate atât rezultatele „hard” – locuințele achiziționate și mobilate, cât și cele „soft” – intervențiile legate de educație, sănătate publică și, mai ales, susținerea continuă pe care o acordăm persoanelor mutate.

În luna iulie, ZMC a fost reprezentată la **conferința finală a proiectului european URBANOME**, un eveniment important care a reunit experți și factori de decizie pentru discutarea soluțiilor de îmbunătățire a sănătății în mediul urban. Conferința a facilitat schimbul de experiențe cu specialiști europeni din diverse domenii, oferind perspective noi asupra provocărilor și soluțiilor inovatoare în gestionarea sănătății urbane. Prezentarea ZMC a abordat provocările de mediu, de sănătate publică și efectele schimbărilor climatice cu care se confruntă zona metropolitană Cluj, precum și soluțiile strategice de rezolvare a acestora.

Un alt moment major a fost prezența organizației la **Smart City Expo World Congress**, în Barcelona, în luna noiembrie, ca invitat. Invitația a venit ca urmare a acceptării ZMC în programul intercontinental International Urban and Regional Cooperation (IURC) Asia-Australasia 2025-2027. Cluj-Napoca, prin ZMC, este singurul oraș din România care participă la acest program. IURC susține financiar activități de învățare reciprocă, precum prezențe la evenimente internaționale de anvergură în diverse domenii sau vizite de documentare. Prezența ZMC în acest program-fanion de cooperare globală al UE considerăm că reprezintă o oportunitate valoroasă de a păstra contactul nemijlocit cu cele mai noi tendințe globale în domenii precum dezvoltarea urbană, regenerarea spațiilor publice abandonate etc. IURC este finanțat aproape în totalitate de Comisia Europeană, doar eventualele proiecte-pilot rezultate urmând să aibă o cofinanțare din partea ZMC.

Recunoașterea internațională a expertizei dezvoltate la nivelul Zonei Metropolitane Cluj a fost consolidată prin participarea, la 3 octombrie 2025, la **Workshop-ul OCDE de la Paris – „Inclusive Growth: How Cities Can Support People at Risk of Poverty or Social Exclusion”**. În cadrul acestui eveniment, intervențiile coordonate de ZMC au fost incluse într-un compendiu de bune practici, fiind prezentate ca model relevant de integrare a politicilor de locuire socială, asistență socială și dezvoltare comunitară. Prezența în acest cadru a confirmat caracterul inovator și replicabil al abordării dezvoltate la nivel metropolitan și a facilitat integrarea organizației în rețelele internaționale de reflecție și formulare a politicilor publice privind creșterea incluzivă.

Un alt moment major al anului 2025 a fost organizarea, în perioada 23–26 martie, a vizitei de studiu **„Local Development, Poverty Reduction and Enhanced Roma Inclusion – Bilateral initiative: Study visit on social housing to Cluj-Napoca”**, desfășurată în cadrul

Granturilor SEE și Norvegiene, în colaborare cu Fondul Român de Dezvoltare Socială și partenerii donatori. ZMC a avut un rol central în coordonarea programului, structurarea agendei și facilitarea dialogului între participanți și actorii locali. Vizita a inclus întâlniri instituționale la nivelul administrației publice, sesiuni tehnice privind mecanismele de selecție și relocare în locuințe sociale, vizite în comunitatea Pata-Rât și în apartamentele familiilor relocate, precum și schimburi de experiență cu reprezentanți ai mediului academic, în special din cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială. Evenimentul a oferit un cadru de analiză aplicată a modelului metropolitan de intervenție, iar metodologia dezvoltată și implementată de ADI ZMC a fost discutată ca exemplu de practică integrată în domeniul desegregării și incluziunii socio-teritoriale.

În luna mai 2025, reprezentanții ZMC au participat la **reuniunea Comitetului de Monitorizare pentru Programul Educație și Ocupare 2021–2027 și pentru Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021–2027**. În cadrul acestui forum, ZMC a contribuit la dezbaterile privind prioritățile de finanțare și mecanismele de implementare destinate grupurilor vulnerabile, valorificând experiența practică acumulată în proiectele de locuire socială și incluziune. Participarea în acest cadru a permis articularea perspectivei teritoriale metropolitane în dialogul privind utilizarea fondurilor europene și integrarea mai coerentă a intervențiilor locale în strategiile naționale și europene.

Tot în cursul aceluiași an, un profesionist din cadrul ZMC a participat la programul de formare în **Participatory Monitoring, Evaluation and Learning (PMEL)**, desfășurat în perioada 22–26 septembrie la Belgrad, Serbia și susținut de Institute of Development Studies (IDS). Trainingul a vizat consolidarea competențelor în proiectarea și implementarea unor sisteme participative de monitorizare, evaluare și învățare, cu accent pe dezvoltarea Teoriei Schimbării, metode participative de colectare a datelor și integrarea proceselor de învățare continuă în implementarea proiectelor. De asemenea, au fost explorate instrumente și modalități de implicare a copiilor și tinerilor în procesele de evaluare. În continuarea sesiunilor de formare, în perioada 29–30 septembrie, colega noastră a participat, alături de ceilalți beneficiari finanțați de fundație, la o întâlnire organizată la Basel, Elveția, dedicată schimbului de experiență și împărtășirii lecțiilor învățate cu echipa extinsă a fundației. Participarea la acest program a contribuit la consolidarea abordării participative și orientate spre învățare în implementarea proiectelor derulate de asociație.

În 16-17 septembrie, ZMC a fost facilitator și unul dintre principalii invitați la **conferința internațională „Drumul de la efortul individual la succesul comun: Abordări colaborative pentru dezvoltare urbană sustenabilă în România”**, organizată la Cluj-Napoca

de European Urban Initiative ADR Nord-Vest. În cadrul acestui eveniment, echipa ZMC a facilitat vizita de studiu pe malurile Someșului, la Parcul Feroviarilor și la Centrul Regional de Excelență pentru Industrii Creative (CREIC), a prezentat eforturile de desegregare din Cluj-Napoca, în cadrul sesiunii de postere și a participat la panelul de discuții ce a urmat prezentării raportului OCDE despre evoluțiile demografice în Regiunea Nord-Vest.

La data de 24 octombrie 2025, coordonatorul local al proiectului Femact-Cities a participat la un **schimb de experiență între membrii rețelelor Urbact din România.**

Tot în octombrie, participarea Zonei Metropolitane Cluj la cea de-a 11-a ediție a **European Urban Initiative (EUI) Peer Review**, desfășurată în Stalowa Wola (Polonia), a vizat consolidarea implementării Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) 2021-2030. În calitate de City Under Review, ZMC a beneficiat de expertiza unor orașe partenere precum Utrecht, Vantaa, Salonic sau Piraeus pentru a identifica soluții la provocările majore ale guvernării metropolitane.

Discuțiile din cadrul atelierelor EUI s-au concentrat pe trei direcții critice: guvernanta, finanțarea sustenabilă și monitorizarea integrată. S-a subliniat necesitatea de a trece de la cooperarea voluntară la un model de guvernanta, care să armonizeze planificarea urbană și să evite fragmentarea dezvoltării în zona periurbană și rurală. În ceea ce privește finanțarea, recomandările experților au vizat diversificarea surselor prin instrumente financiare inovatoare (blended finance), implicarea sectorului privat prin parteneriate de tip CSR și crearea unui helpdesk metropolitan pentru a sprijini primăriile mai mici în accesarea fondurilor. Totodată, s-a agreat necesitatea unui sistem de monitorizare bazat pe date standardizate, care să lege rezultatele imediate ale proiectelor de impactul pe termen lung asupra calității vieții cetățenilor.

Printre măsurile asumate se numără operaționalizarea unei rețele tehnice metropolitane permanente, compusă din specialiști delegați de cele 19 primării, și adaptarea metodologiei EUI pentru organizarea unor sesiuni periodice de analiză a provocărilor locale. ZMC va colabora cu ADR Nord-Vest pentru a alinia indicatorii de impact și va explora modele europene de succes pentru a optimiza managementul investițiilor la nivel metropolitan.

În luna noiembrie 2025, ZMC a participat la mai multe evenimente dedicate diseminării și schimbului de bune practici în domeniul fondurilor europene și al dezvoltării regionale. La 7 noiembrie, metodologia și rezultatele intervențiilor au fost prezentate în cadrul unui **eveniment organizat de ADR Nord-Vest, cu participarea reprezentanților Comisiei Europene**, iar la 24 noiembrie, la București, reprezentanții ZMC au participat la o **sesiune de lucru dedicată comunicării și valorificării proiectelor finanțate din fonduri europene**, alături de reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și ai

agențiilor de dezvoltare regională. Aceste participări au contribuit la consolidarea dialogului instituțional și la promovarea abordării metropolitane integrate ca model de bună practică.

Tot în noiembrie, ZMC a fost selectată să prezinte un proiect INTERREG pe care l-a derulat în precedenta perioadă de programare, respectiv New Generation Skills (2017-2019). Prezentarea a avut loc la Palatul Parlamentului, în cadrul evenimentului național „**Interreg 35 de ani – Interreg in Romania**”, organizat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Prezentarea, realizată prin metoda „Newspaper of the Future”, a fost apreciată public de organizatori.

În 9 decembrie, a avut loc masa rotundă „**Identificarea de soluții sustenabile pentru comunitatea de la Pata-Rât**”, eveniment facilitat de ZMC și dedicat găsirii de soluții cu privier la direcțiile viitoare de intervenție. Masa rotundă a reunit reprezentanți ai Comisiei Europene, ai administrației locale și județene, ai mediului academic și ai societății civile. Programul a inclus vizite de teren, discuții aplicative privind sustenabilitatea intervențiilor și analiza posibilităților de extindere a modelului de locuire incluzivă. Evenimentul a consolidat rolul ZMC ca platformă de dialog strategic și facilitator al cooperării între nivelul local și cel european.

Nu în ultimul rând, ZMC a făcut parte din delegația oficială care a vizitat orașul Ungheni din Republica Moldova, la finalul lunii august. Relația dintre Cluj-Napoca și Ungheni este una privilegiată, existând o cooperare intensă între cele două părți. Cu ocazia vizitei din 2025, **ZMC și ADI Ungheni au semnat un acord de colaborare**. Acordul a însemnat, de fapt, formalizarea unei cooperări deja existente. În continuare, ZMC va împărtăși din experiența în atragerea de fonduri europene și va ajuta la pregătirea unor proiecte de modernizare care să îmbunătățească viața oamenilor din Ungheni.

În ansamblu, participarea la evenimentele și delegațiile anului 2025 a reflectat o strategie instituțională coerentă de poziționare, diseminare și influențare a cadrului de politici publice. Prin prezența activă în foruri naționale și internaționale, ZMC a contribuit la schimbul de cunoștințe, la validarea externă a expertizei dezvoltate la nivel metropolitan și la consolidarea rețelelor de cooperare necesare dezvoltării unor intervenții integrate și sustenabile în domeniul incluziunii sociale și al dezvoltării teritoriale.

4. COORDONAREA PARTENERIATULUI LOCAL PENTRU IMPLEMENTAREA CAMPANIEI GLOBALE „16 ZILE DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI DOMESTICE”

În anul 2025, Campania „16 Zile de Activism împotriva Violenței de Gen” (25 noiembrie – 10 decembrie) a fost implementată în Zona Metropolitană Cluj în baza unui parteneriat strategic interinstituțional și a unui angajament multianual asumat pentru perioada 2025–2030. Acest angajament depășește logica unei intervenții punctuale și instituie un cadru stabil de cooperare metropolitană pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor. ADI Zona Metropolitană Cluj, prin Centrul Metropolitan pentru Egalitate de Gen, și-a asumat coordonarea campaniei, consolidând o poziționare instituțională fermă și consecventă în favoarea drepturilor femeilor și a toleranței zero față de violența de gen. Prin acest angajament multianual, partenerii au recunoscut explicit caracterul structural al violenței împotriva femeilor și necesitatea unui răspuns coordonat, susținut și predictibil. Coordonarea asigurată de ADI ZMC prin Centrul Metropolitan pentru Egalitate de Gen a presupus planificarea strategică a activităților, armonizarea mesajelor publice, facilitarea cooperării între instituții și integrarea campaniei în cadrul mai larg al politicilor metropolitane privind egalitatea de gen, siguranța urbană și accesul la drepturi.

Tema anului 2025 – violența digitală – a reflectat realitățile emergente ale abuzului exercitat prin intermediul tehnologiei. Hărțuirea online, supravegherea digitală, distribuirea neconsensuală de imagini intime, amenințările și intimidarea prin platforme digitale reprezintă expresii contemporane ale aceleiași inegalități de putere care fundamentează violența de gen. Alegerea acestei teme a transmis un mesaj clar: dreptul femeilor la siguranță, demnitate și libertate nu poate fi limitat la spațiul fizic, iar mediul online trebuie să devină un spațiu protejat și responsabilizat instituțional.

În perioada 25 noiembrie – 10 decembrie 2025, campania a inclus o serie coerentă de activități menite să îmbine prevenția, informarea și consolidarea capacității instituționale. Au fost organizate conferințe și dezbateri tematice privind violența digitală, ateliere juridice privind instrumentele de protecție disponibile, sesiuni de informare dedicate studenților și tinerelor privind siguranța online, traininguri de tip bystander intervention, sesiuni de autoapărare pentru femei și activități publice de conștientizare în spațiul metropolitan. Intervențiile au urmărit nu

doar creșterea nivelului de informare, ci și susținerea autonomiei femeilor, încurajarea raportării abuzului și facilitarea accesului la servicii specializate.

Parteneriatul interinstituțional care a susținut campania a reunit actori-cheie din domeniul siguranței publice, asistenței sociale, protecției copilului, mediului academic și societății civile, inclusiv Asociația Clujul Incluziv, Inspectoratul Județean de Poliție Cluj, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj, Direcția de Asistență Socială și Medicală Cluj-Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai, Asociația Comunitară a Romilor din Coastei precum și alte organizații implicate activ în construirea de contexte și spații incluzive pentru fete și femei. Colaborarea a avut ca obiectiv consolidarea mecanismelor de referire, îmbunătățirea planurilor de siguranță și dezvoltarea competențelor profesionale necesare pentru abordarea formelor noi și complexe de violență.

5. ZMC - ENTITATE AFILIATĂ CENTRULUI EUROPE DIRECT

ZMC a devenit în 2025 prima ADI metropolitană asociată oficială cu un centru de informare Europe Direct (ED). Concret, aplicația depusă de centrul ED Cluj pentru perioada 2026-2030 prevede că ZMC este entitatea afiliată a centrului. Rolul nostru în acest parteneriat va fi de a derula activități de informare pe teme europene în toate cele 18 comune din zona metropolitană. De asemenea, la sediul ZMC va funcționa un Europe Corner – respectiv un birou cu materiale de informare pe teme europene. Practic, prin acest demers, ZMC a devenit al doilea furnizor oficial de informație europeană în Cluj-Napoca.

6. PARTICIPAREA LA DEZBATERILE NAȚIONALE LEGATE DE DEZVOLTAREA CADRULUI DE GUVERNANȚĂ METROPOLITANĂ

Directorul General al ZMC a luat parte activ, ca invitat și participant la trei paneluri, la Forumul Național „România Metropolitană 2025”, care a avut loc în 12-14 noiembrie la Iași. Discuțiile au abordat teme de maxim interes pentru dezvoltarea urbană în România. Tematicile abordate în aceste dezbateri s-au axat pe

- Finanțarea dezvoltării metropolitane. Cum pot fi combinate fondurile europene, instrumentele financiare naționale și capitalul privat pentru a susține dezvoltarea zonelor metropolitane? Exemple de bune practici din Oradea și Cluj, parteneriate public-private și rolul instituțiilor financiare
- Modele de guvernare metropolitană în Europa Centrală și de Est. O analiză comparativă a guvernării metropolitane, cu accent pe soluțiile legislative, instituționale și administrative care pot inspira modernizarea cadrului românesc.
- Coerența teritorială și coordonarea regională pentru dezvoltarea zonelor metropolitane și periurbane. Rolul consiliilor județene și al structurilor intercomunitare în coordonarea dezvoltării, prin politici publice coerente pentru infrastructură, locuire, servicii și economie locală.

Conferința de la Iași a oferit oportunitatea unui schimb valoros de idei și de bune practici între zonele metropolitane din România, dar și cu experți de top în dezvoltarea urbană și reprezentanți de nivel înalt ai aparatului executiv național și european. A fost, totodată, o platformă optimă de comunicare și de identificare a unor soluții la provocări comune.

Evenimentul a fost organizat de Zona Metropolitană Iași, în parteneriat cu Banca Mondială, Primăria Municipiului Iași, Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România și alți parteneri locali și regionali.

7. DEPUNEREA DE CERERI DE FINANȚARE PENTRU NOI PROIECTE

1. FractalPED – Flexible, Fractal, Future-Proof Positive Energy Districts propune un model modular și scalabil de cartier energetic pozitiv (PED), bazat pe o abordare „fractală” care permite implementarea etapizată a soluțiilor, de la scara clădirii individuale la „buzunare” de cartier și, ulterior, la nivel districtual. În Cluj-Napoca, proiectul este implementat prin demonstratorul „Cluj City Lab”, care vizează regenerarea platformei industriale Tehnofrig (districtul ERA by Hexagon). Această intervenție de tip *brownfield* transformă un sit de 7 hectare într-un ecosistem urban multifuncțional cu peste 1000 de locuințe, integrând soluții de înaltă performanță precum încălzirea și răcirea geotermală, sisteme fotovoltaice și colectoare solare. Obiectivul central este demonstrarea viabilității tehnico-economice a districtelor cu balanță energetică pozitivă, optimizate printr-o platformă digitală avansată bazată pe inteligență artificială.

Prin activitățile desfășurate, ZMC facilitează integrarea acestor soluții inovatoare în instrumentele locale de planificare și testarea mecanismelor de guvernare pentru comunitățile de energie, într-un moment critic al tranziției legislative din România. Rezultatele pilotului vor contribui la crearea unui ghid de bune practici pentru dezvoltatorii imobiliari și la consolidarea capacității instituționale a regiunii de a conduce tranziția către neutralitate climatică prin districte inteligente și reziliente. Proiectul a fost depus în cadrul apelului **HORIZON-CL5-2026-02-D4-04**.

2. COMMON-S - A research agenda for a beautiful, inclusive and sustainable transformation of neighbourhoods își propune dezvoltarea unui cadru integrat de analiză și guvernare pentru regenerarea sustenabilă a spațiilor urbane comune, în conformitate cu principiile New European Bauhaus – sustenabilitate, incluziune și calitate estetică. Proiectul combină metode de cercetare urbană, instrumente de analiză socială și spațială, colectare de date cantitative și calitative, precum și procese participative, toate orientate către înțelegerea modului în care transformarea spațiilor publice influențează coeziunea socială, sentimentul de apartenență și calitatea vieții. Această abordare va permite administrațiilor și comunităților locale să co-evalueze și să co-dezvolte modele de regenerare urbană replicabile la nivel european.

În ceea ce privește atribuțiile ADI Zona Metropolitană Cluj în cadrul proiectului, contribuția vizează analiza studiului de caz „La Terenuri – Baza Sportivă și Parc Comunitar” din cartierul Mănăstur, ca exemplu de regenerare urbană participativă. COMMON-S va examina procesul de transformare a acestui spațiu – de la inițiativa civică la implementarea municipală – și modul în care designul, infrastructura și mecanismele de gestionare influențează utilizarea, incluziunea și interacțiunea socială. Se are în vedere implicarea actorilor locali – autorități, organizații civice, instituții educaționale și utilizatori ai parcului – prin ateliere, consultări și activități de colectare a feedbackului comunitar.

Toate aceste contribuții vor fi analizate și integrate într-un cadru comparativ european, care va formula recomandări privind politici publice și modele de guvernare pentru regenerarea participativă a spațiilor comune. COMMON-S urmărește astfel nu doar documentarea impactului regenerării, ci și dezvoltarea unor instrumente și orientări strategice care să sprijine orașele în crearea unor spații publice incluzive, reziliente și centrate pe comunitate.

3. AGAINST – Alliances for gentrification awareness, inclusion and neighbourhood stability își propune să creeze o rețea europeană de cartiere din zone urbane, periurbane și rurale, cu scopul de a co-dezvolta și testa politici inovatoare care să atenueze efectele negative ale gentrificării. Proiectul urmărește să ofere un cadru integrat de cooperare, învățare reciprocă

și inovare în politici publice, aliniat valorilor New European Bauhaus – sustenabilitate, incluziune și calitatea mediului construit.

Scopul proiectului este de a consolida capacitatea autorităților locale și a comunităților de a gestiona procesele de transformare urbană într-un mod echitabil, participativ și adaptat specificului local. AGAINST își propune să ofere instrumente de analiză teritorială, mecanisme de implicare comunitară și modele de guvernanță care să sprijine dezvoltarea unor cartiere reziliente și incluzive. Proiectul urmărește cartografierea factorilor care determină gentrificarea, dezvoltarea de soluții bazate pe co-creare și integrarea dimensiunii culturale – prin storytelling și regenerare participativă – în politicile urbane.

În ceea ce privește rolul ADI Zona Metropolitană Cluj, proiectul urmărește implicarea locuințelor sociale din comuna Apahida în rețeaua europeană de cartiere, contribuind la co-dezvoltarea și testarea unor acțiuni locale. Activitățile vor include realizarea de diagnoze teritoriale, ateliere de învățare reciprocă, experimente de politici privind locuirea și spațiul public, precum și dezvoltarea unor instrumente replicabile la nivel european. Prin participarea la AGAINST, Zona Metropolitană Cluj își propune să își consolideze capacitatea instituțională de a aborda proactiv dinamica gentrificării și de a integra principii de echitate și incluziune în strategiile de dezvoltare metropolitană.

4. REVIVE - Climate-responsive, visually inspiring and socially inclusive nature-driven co-design solutions este un proiect finanțat prin programul Horizon Europe. Proiectul se înscrie în viziunea **New European Bauhaus (NEB)** și vizează destinația „**Circular and regenerative approaches for the built environment (2025)**”. Acesta urmărește să demonstreze abordări de design regenerativ în mediul construit, fiind aliniat cu obiectivele Parteneriatului „**Built4People**” și ale Pactului Verde European (EU Green Deal).

Pilotul local, implementat în comuna Florești, se concentrează pe transformarea regenerativă a curții Școlii Gimnaziale „Gheorghe Șincai” pentru a combate efectele urbanizării accelerate și ale stresului de mediu. Intervenția răspunde unor provocări critice, precum lipsa biodiversității și supraîncălzirea severă a curții școlii, unde temperaturile la sol depășesc frecvent 50 °C în timpul verii. Prin acest demonstrator, se urmărește implementarea unor **soluții de design biofilic, acoperișuri și pereți verzi**, precum și pavaje permeabile pentru îmbunătățirea drenajului și a microclimatului local. Obiectivul este crearea unor săli de clasă în aer liber utilizabile pe tot parcursul anului și a unor zone dedicate învățării despre permacultură și producție alimentară, transformând școala într-un hub de reziliență ce reflectă valorile de sustenabilitate și incluziune ale Noului Bauhaus European.

Succesul acestui demers va fi asigurat de o colaborare strânsă între partenerii locali și experții tehnici din consorțiu, liderul de pilot fiind **OP SIS-Research**, susținut de **Zona Metropolitană Cluj**, **UAT Comuna Florești** și biroul de arhitectură **LOFT Architecture**. Această echipă integrează expertiza în planificare urbană și arhitectură cu soluții tehnologice avansate, precum instalarea de panouri fotovoltaice pentru eficiență energetică și utilizarea materialelor reciclate pentru zonele sportive. Proiectul pune un accent deosebit pe procesele de co-design, implicând activ pe aproximativ 1150 de elevi și 90 de profesori în modelarea propriului mediu de învățare, asigurând astfel o adoptare socială ridicată și crearea unui model replicabil pentru alte zone periurbane din Europa.

5. ABC ABundanCe - Applying regenerative design to the built environment in neighbourhoods Acesta este un proiect finanțat prin programul Horizon Europe, în cadrul inițiativei New European Bauhaus

În cadrul proiectului, Zona Metropolitană Cluj își propune să contribuie la implementarea intervențiilor din comunele Apahida și Jucu, situate în arealul habitatului prioritar european 1530 – pajiști și mlaștini sărăturoase panonice. Intervenția are ca obiectiv valorificarea responsabilă a acestor zone saline, utilizate tradițional pentru pășunat și activități recreative, prin dezvoltarea unor facilități de wellness și educație realizate cu impact minim asupra mediului.

Proiectul urmărește să demonstreze un model de cultură regenerativă adaptat specificului Câmpiei Transilvaniei, prin utilizarea materialelor naturale locale – lemn, argilă, paie, stuf – și prin aplicarea unor soluții constructive modulare, ușoare și demontabile, adaptate condițiilor bio-geo-hidrologice ale sitului. Intervențiile vor fi precedate de un studiu ecologic și geomorfologic integrat, care va fundamenta soluțiile de proiectare și va asigura protejarea dinamicii hidrologice și a biodiversității.

6. We Love Eskişehir, We Love Zero Waste își propune să sprijine Strategia Națională de Management al Deșeurilor din Turcia (2025–2035) prin facilitarea tranziției către o cultură a economiei circulare și a deșeurilor zero în provincia Eskişehir.

În cadrul acestui parteneriat internațional, ZMC are rolul de partener strategic responsabil pentru transferul de bune practici în guvernarea economiei circulare. Contribuția asociației include realizarea unei Cartografieri a Pregătirii Circulare (Circular Readiness Mapping) în cele 19 localități membre ale zonei metropolitane Cluj, furnizarea unui modul de instruire privind Social Readiness Level -și co-autorarea documentului strategic „Zero Waste Roadmap: Eskişehir–Cluj”. Proiectul a fost depus în cadrul programului de granturi al Uniunii Europene **Zero Waste Grant Programme**.

7. **INSIDE** (Horizon Europe) explorează modul în care antreprenoriatul social „de jos în sus” contribuie la schimbări pozitive în cartiere. Prin împuternicirea locuitorilor, inclusiv a grupurilor vulnerabile și a actorilor societății civile, proiectul încurajează cooperarea și co-crearea de cunoștințe pentru a sprijini antreprenoriatul bazat pe comunitate în domeniile culturii și sustenabilității. Prin intermediul comunităților de practică și al laboratoarelor vii (Living Labs), proiectul îmbunătățește calitatea vieții, consolidează coeziunea socială și promovează creșterea economică locală și oportunitățile de ocupare a forței de muncă. De asemenea, proiectul inovează în domeniul educației și dezvoltă orientări de politici publice bine direcționate, care susțin un impact pe termen lung la nivelul administrației publice locale.

8. **CARE4ALL** (AMIF) își propune să fie o continuare a proiectului CONSOLIDATE, unul dintre obiectivele sale fiind să consolideze modelele de guvernare locală pentru a îmbunătăți accesul migranților și refugiaților la servicii de sănătate. Proiectul promovează o colaborare eficientă între orașe și organizațiile neguvernamentale (ONG-uri), facilitând identificarea, diseminarea și adaptarea bunelor practici prin învățare reciprocă (peer learning). Totodată, inițiativa abordează barierele sistemice din domeniul sănătății prin soluții practice, ancorate la nivel local, și urmărește creșterea gradului de conștientizare, precum și dezvoltarea capacităților în rândul furnizorilor de servicii medicale și al comunităților.

9. **„Pachet de măsuri de asistență socială pentru SUStenabilitatea proiectelor de desegregare din Pata-Rât (PAS SUS 2)**, având ca obiectiv general creșterea calității vieții persoanelor/famiiliilor vulnerabile provenind din Pata Rât, bazată pe incluziunea socială a acestora în Zona Metropolitană Cluj și continuarea procesului de desegregare a zonei Patat Rât

10. **EDUC-„Egalitate, Durabilitate și Unicitate în educația Copiilor romi”** (Programul Educație și Ocupare) își propune ca și obiectiv general crearea unui ecosistem integrat de sprijin educațional și psiho-social pentru 201 elevi de etnie romă cu statut socio-economic scăzut provenind din Școala Gimnazială Ștefan Pascu Apahida și respectiv, Gheorghe Șincai Florești prin implementarea de măsuri de acompaniere, mentorat și programe de sprijin personalizate, individuale și de grup dedicate atât lor cât și părinților/reprezentanților legali, cadrelor didactice de conducere pentru a asigura accesul egal la educație și reducerea riscului de abandon școlar. Din păcate, acesta nu a fost avansat pentru finanțare până la finalul anului 2025.

8. ASIGURAREA ACTIVITĂȚILOR POSTIMPLEMENTARE ȘI POSTSUSTENABILITATE PENTRU PROIECTELE AFLATE ÎN ACEASTĂ FAZĂ

În 2025, sustenabilitatea proiectului „Intervenții integrate replicabile pentru locuire incluzivă și combaterea marginalizării în Zona Metropolitană Cluj” – Pata 2.0 a fost abordată strategic, cu scopul de a consolida rezultatele obținute și de a transforma intervenția într-un mecanism instituțional stabil, integrat în structura operațională a ADI Zona Metropolitană Cluj. Componentele esențiale – fondul locativ, metodologia de selecție și relocare, managementul de caz și intervențiile educaționale – au fost menținute și adaptate astfel încât să funcționeze independent de finanțarea inițială.

Un pilon central a fost consolidarea capacității instituționale prin menținerea unei echipe multidisciplinare stabile, capabilă să asigure continuitatea intervenției și aplicarea consecventă a metodologiei dezvoltate. Sustenabilitatea a însemnat nu doar menținerea serviciilor, ci și garantarea calității și coerenței intervenției în lucrul cu populații aflate în risc de marginalizare severă.

Fondul locativ rezultat din acest proiect – 75 de apartamente aflate în proprietatea ADI ZMC – a fost administrat sistematic, cu respectarea destinației sociale și a obligațiilor contractuale, incluzând gestionarea contractelor, mentenanța și protejarea investiției publice

Managementul de caz a fost menținut ca infrastructură permanentă a intervenției, oferind suport continuu celor 74 de familii relocate prin proiect. Abordarea a fost una integrată și adaptivă, bazată pe evaluări periodice și intervenții diferențiate, contribuind la prevenirea restanțelor, gestionarea crizelor și menținerea stabilității locative. Componenta educațională a fost, de asemenea, menținută ca mecanism esențial de prevenire a reexcluziunii.

La finalul anului 2025, sustenabilitatea proiectului se reflectă în continuitatea operațională – menținerea fondului locativ și a serviciilor – și în capacitatea adaptivă a intervenției, ajustată constant la profilul și dinamica vulnerabilităților familiilor beneficiare.

Pe parcursul anului 2025, sustenabilitatea proiectului **INFIELD** s-a realizat prin acordarea unui sprijin constant unui număr de cinci familii de vârstnici, respectiv vârstnici singuri, în vederea menținerii unei locuiri desegregate și a facilitării procesului de integrare în noua comunitate, ulterior relocării din zona Pata Rât.

În acest context, un număr de cinci familii de vârstnici, însumând opt persoane, au fost relocate în anul 2025 în apartamentele achiziționate de ADI-ZMC în perioada octombrie–

decembrie 2024, în conformitate cu bugetul și graficul de activități ale proiectului INFIELD. Dintre cele cinci apartamente, patru sunt situate în Zona Metropolitană, iar unul este situat în municipiul Cluj-Napoca.

Pe lângă intervențiile de support psiho-social (predarea apartamentelor, însoțire la diverse instituții, medierea relațiilor cu vecinii pentru o mai bună integrare, sprijin pentru obținerea unor noi acte de identitate sau transferul contractelor al utilității pe numele chiriașilor, menținerea constantă a legăturii cu vârstnicii sau cu administrația blocurilor), au fost realizate și intervenții de reparații și mentenanță la cele cinci imobile, cu scopul asigurării funcționării optime și în condiții de siguranță a instalațiilor și echipamentelor. Intervențiile au vizat îmbunătățirea condițiilor de locuire, prevenirea defecțiunilor majore și sprijinirea chiriașilor în utilizarea corespunzătoare a echipamentelor.

Activitățile desfășurate au contribuit la menținerea stabilității locative, la eficientizarea procesului de integrare în noua comunitate și la asigurarea continuității intervențiilor. În concordanță cu experiența dobândită în proiectele anterioare cu componentă de locuire, s-a reconfirmat importanța serviciilor de management de caz pentru susținerea sustenabilității locuirii post-relocare, în condițiile în care vulnerabilitățile beneficiarilor persistă și, în unele situații, se pot accentua după mutare. În acest context, furnizarea constantă de servicii psiho-sociale rămâne un factor esențial pentru integrare și pentru menținerea locuirii în condiții adecvate.

În altă ordine de idei, colaborarea dintre Facultatea de Teatru și Film din cadrul Universității Babeș-Bolyai și echipa ADI ZMC a avut ca obiectiv implicarea tinerilor provenind din comunitatea Pata Rât într-un proces creativ prin care aceștia să își exploreze și să își exprime propriile experiențe de viață din comunitate, precum și realitățile prezentului lor. Viziunea inițiativei a fost orientată spre construirea unui cadru colaborativ, prietenos și participativ, în care adolescenții au beneficiat de întâlniri succesive care au îmbinat dimensiunea teoretică cu cea practică a cinematografiei. În cadrul acestor întâlniri, le-au fost prezentate noțiuni privind tehnicile de filmare, poziționarea camerei, structura narativă și alte aspecte esențiale ale producției cinematografice, pregătindu-i pentru realizarea propriului film. Rezultatul acestui proces a fost inclus și prezentat în cadrul Festivalului Ethno Kino, eveniment la care tinerii au participat alături de echipa de proiect, unde emoția pozitivă a fost vizibilă, iar adolescenții au fost încurajați să povestească despre experiențele lor de viață. Interacțiunea dintre spațiul academic și inițiativa socio-educatională a favorizat dezvoltarea unui produs artistic relevant, demonstrând valoarea parteneriatelor orientate spre formare și incluziune.

În perspectiva valorificării continue a demersului cinematografic, materialele realizate de adolescenți urmează să fie prezentate în cadrul Festivalului One World România, în viitorul apropiat. Această etapă reflectă consolidarea dimensiunii publice a proiectului și amplificarea vizibilității vocilor provenite din comunități defavorizate.

În anul 2025, **Centrul Metropolitan pentru Egalitate de Gen**, înființat în cadrul proiectului **Comunitate VeDe**, și-a consolidat rolul ca infrastructură feministă esențială la nivelul Zonei Metropolitane Cluj, dedicată protejării drepturilor femeilor și combaterii violenței de gen ca fenomen structural. Centrul funcționează ca un spațiu sigur, solidar și orientat spre justiție de gen, în care experiențele femeilor sunt validate, iar intervenția este construită plecând de la recunoașterea raporturilor inegale de putere care generează și perpetuează violența împotriva femeilor. Până la finalul anului 2025, centrul a sprijinit 230 de cliențe, oferindu-le acces la servicii specializate și coordonate, într-un cadru care prioritizează autonomia, demnitatea și dreptul la autodeterminare al fiecărei femei.

Intervenția este centrată pe *empowerment* și pe restituirea controlului asupra propriei vieți, într-un context în care violența de gen reprezintă nu doar un act individual de abuz, ci expresia unor structuri sociale și culturale discriminatorii. Serviciile furnizate – consiliere psiho-socială, consiliere juridică, reprezentare în instanță și elaborarea planurilor individualizate de siguranță – sunt concepute pentru a răspunde complexității situațiilor în care femeile sunt prinse între dependență economică, responsabilitatea pentru copii, presiuni comunitare și bariere instituționale.

Abordarea intersecțională a centrului recunoaște faptul că nu toate femeile trăiesc violența în același mod și că ieșirea din abuz este profund influențată de factori precum sărăcia, apartenența etnică, proveniența din mediul rural sau din comunități segregate, statutul de migrantă, dizabilitatea sau lipsa unei rețele de sprijin. În acest sens, intervenția este construită pornind de la realitatea concretă a fiecărei supraviețuitoare, fără a impune soluții standardizate, ci susținând decizii informate, asumate și adaptate contextului de viață. Centrul operează dintr-o perspectivă care combate revictimizarea și blamarea victimei și care afirmă explicit dreptul femeilor la siguranță, justiție și acces egal la resurse. Colaborarea interinstituțională reprezintă o componentă strategică a intervenției feministe promovate de centru. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Direcția de Asistență Socială și Medicală Cluj-Napoca, Inspectoratul Județean de Poliție, serviciile publice de asistență socială din unitățile administrativ-teritoriale ale Zonei Metropolitane Cluj, precum și structuri din cadrul Universității Babeș-Bolyai au fost parteneri activi în procesul de referire, evaluare a riscurilor și implementare a măsurilor de protecție. Prin aceste parteneriate, centrul contribuie la

transformarea răspunsului instituțional la violența de gen, promovând standarde bazate pe drepturile omului, responsabilitate și coordonare eficientă.

Astfel, în 2025, Centrul Metropolitan pentru Egalitate de Gen nu a funcționat doar ca furnizor de servicii, ci și ca actor metropolitan angajat în schimbarea paradigmei locale privind violența împotriva femeilor. Prin intervențiile sale, centrul susține accesul femeilor la justiție și la mecanisme de protecție, promovează autonomia economică și socială și contribuie la construirea unei culturi instituționale care recunoaște violența de gen ca o problemă de interes public și ca o încălcare a drepturilor fundamentale ale femeilor.

În anul 2025, pe perioada de sustenabilitate a proiectului **OUT4ALL**, partenerii implicați au continuat să valorifice infrastructura, metodele și rezultatele obținute în etapa de implementare. Cele trei hub-uri educaționale create în cadrul proiectului au rămas active, fiind utilizate constant pentru activități didactice și extracurriculare. Echipamentele și materialele achiziționate au fost integrate în procesul educațional, inclusiv în programele „Școala Altfel” și „Săptămâna Verde”, iar unitățile de învățământ au susținut din fonduri proprii întreținerea infrastructurii.

Formarea continuă a cadrelor didactice a fost asigurată prin sesiuni interne de perfecționare și participarea la evenimente educaționale, fiind dezvoltate parteneriate relevante în domeniul educației outdoor și al dezvoltării socio-emoționale. Metodologiile OUT4ALL au fost replicate și extinse prin distribuirea ghidurilor educaționale și desfășurarea de activități transdisciplinare, demonstrând eficiență și impact educațional.

Diseminarea rezultatelor proiectului a fost realizată prin participarea la evenimente educaționale, colaborări interșcolare și promovarea bunelor practici pe platforme online, contribuind la asigurarea sustenabilității și impactului pe termen lung al inițiativelor dezvoltate.

DIRECTOR GENERAL
ZOLTAN CORAIAN

